

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.6.2003
KOM(2003) 302 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET
OG EUROPA-PARLAMENTET**

Integreret produktpolitik

Miljøpåvirkninger set i et livscyklusperspektiv

1. INDLEDNING

Et af den Europæiske Unions væsentligste mål er en bæredygtig udvikling. Det indebærer opfyldelse af de nuværende generationers behov, uden at bringe fremtidige generationer i fare. Dette mål blev styrket ved Det Europæiske Råds møde i Göteborg i 2001, hvor der blev tilføjet en miljødimension til Lissabon-processen i form af en strategi for en bæredygtig udvikling¹.

Denne strategi udpegede en række aktioner på miljøområdet med udgangspunkt i de prioriterede temaer i det sjette miljøhandlingsprogram². For så vidt angår en mere ansvarlig forvaltning af naturlige ressourcer, var der i Det Europæiske Råd enighed om, "at EU's integrerede produktpolitik, der tager sigte på at mindske ressourceforbruget og miljøbelastningen fra affald, bør gennemføres i samarbejde med erhvervslivet".

Kommissionen har udviklet den integrerede produktpolitik (IPP) i samarbejde med de berørte parter og på grundlag af undersøgelser³. IPP blev for første gang drøftet med de berørte parter på en konference i 1998. Det følgende år blev IPP taget op på miljøministrenes uformelle møde i Weimar. Formandens konklusioner fra mødet udtrykte glæde over, at Kommissionen havde til hensigt at vedtage en grønbog, og understregede, at en forbedring af markedsforholdene for mere miljøvenlige produkter på det europæiske marked også ville bidrage til at styrke den europæiske industris konkurrenceevne. Kommissionen vedtog grønbogen i februar 2001 og lancerede en høring om grønbogens indhold med de berørte parter (yderligere oplysninger findes i bilag I).

Høringen viste, at IPP helt klart kommer til at spille en rolle i forbindelse med sikringen af en bæredygtig udvikling. I denne meddelelse gentages, hvorfor der er brug for produktdimension i miljøpolitikken. I afsnit 2 forklares IPP-strategien, og derefter beskrives de retningsvisende principper for EU's IPP-strategi i afsnit 3. De sidste afsnit beskriver, hvad Kommissionen vil gøre for at udbrede IPP-konceptet yderligere.

2. HVORFOR ER DER BRUG FOR EN PRODUKTDIMENSION I MILJØPOLITIKKEN?

I de senere år er Kommissionen begyndt at genoverveje de politikker, som vedrører produkters miljøpåvirkning. Alle produkter og tjenester⁴ har en miljøpåvirkning⁵ ved deres produktion, brug eller bortskaffelse. Det er meget indviklet og svært nøjagtigt at kvantificere arten af påvirkningen, men problemets potentielle omfang er

¹ Formandens konklusioner ved Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15. og 16. juni 2001, afsnit 19-32, <http://ue.eu.int/pressData/en/ec/00200-r1.en1.pdf>.

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 1600/2002/EF om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram, EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1-15.

³ F.eks. <http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/ippsum.pdf>.

⁴ I resten af denne meddelelse anvendes for nemheds skyld udtrykket "produkt(er)", men det er underforstået, at tjenesteydelser generelt også er omfattet - se afsnit –.

⁵ Ved virkningerne på miljøet skal også forstås virkningerne på menneskers helbred.

indlysende⁶. Produktion og brug af produkter har samtidig en væsentlig indvirkning på den fortsatte økonomiske vækst og velfærd. Udfordringen ligger i at kombinere forbedrede leveforhold og velfærd - som ofte påvirkes direkte af produkter - med miljøbeskyttelse. Vi skal med andre ord nå frem til vind/vind-situationer, hvor miljøforbedringer og bedre produktpræstationer går hånd i hånd, og hvor miljøforbedringer understøtter den industrielle konkurrenceevne på langt sigt. Det er målet for IPP.

Indtil nu har de eksisterende produktorienterede politikker haft en tendens til at fokusere på store punktkilder til forurening, f.eks. industriudledninger eller affaldsforvaltning. Disse politikker har ofte leveret gode resultater. Nu står det dog efterhånden klart, at de trænger til at blive suppleret med en politik, som omfatter et produkts samlede livscyklus, herunder brugsfasen. Denne politik bør sikre, at miljøpåvirkningerne i den samlede livscyklus behandles samlet og dermed ikke bare flyttes fra én fase af livscyklussen til en anden. Den bør også betyde, at der sættes ind mod miljøpåvirkninger på det sted i livscyklussen, hvor man bedst og mest omkostningseffektivt nedbringer miljøpåvirkningerne og ressourceforbruget. For at kunne lykkes skal politikken også tage hensyn til en række særlige egenskaber ved produkter, som gør det vanskeligt at anvende forureningsbegrænsende foranstaltninger.

For det første er der en **stigning i det samlede antal af produkter**. Større disponible indkomster⁷ har medført, at der er råd til flere produkter. Hvor man i en husholdning tidligere f.eks. ville have haft én fast telefon, har man nu ofte adskillige telefoner fordelt over hele huset. Gennemsnitshusholdningens størrelse er også blevet mindre, hvilket medfører en større duplikation af husholdningsprodukter⁸. Det betyder, at der er et større antal af de samme produkter, og at produkterne spredes mere. Enhver produktpolitik bør derfor sigte mod at mindske miljøpåvirkningerne fra stigende produktmængder.

For det andet er der **større variation inden for produkter og tjenester**. Basisprodukter findes nu i mange forskellige versioner. Der er f.eks. forskellige typer tv-skærme – (katodiske skærme, LCD- eller plasmaskærme). Enhver produktpolitik må derfor være fleksibel, så den dækker mange forskellige produktvarianter på samme tid.

For det tredje skabes der hele tiden **nye produkttyper via innovation**. I de seneste 20 år er udviklingen f.eks. gået fra pladespillere til CD-afspillere, som nu formodentlig kommer til at vige pladsen for DVD-afspillere. Innovationscyklusser for komponenter kan ofte være endnu kortere. Den hurtige udvikling af stadig

⁶ Det er f.eks. sådan, at ét produkt, bilen, står for ca. 80% af EU's CO₂-udledninger fra transportsektoren, som er den sektor, hvor udledningerne er vokset hurtigst. Samtidig er antallet af biler pr. indbygger også steget – med 14% mellem 1990 og 1999 – hvilket kræver flere ressourcer til produktionen, mere plads til parkeringsområder og veje, samtidig med at problemerne med at bortskaffe affald bliver større. Alt sammen til trods for en betydelig reduktion af udledningerne pr. bil og en større indsats fra bilindustrien, f.eks. den frivillige aftale om at nedbringe CO₂-udledninger med 25% frem til 2008. Der er desuden tale om meget betydelige reduktioner i andre forurenende stoffer over de seneste tiår.

⁷ Mellem 1980 og 1997 steg forbruget med 46% i faktiske tal og skiftede karakter fra udgifter til basisforbrødenheder som fødevarer og bolig til mere selektive produktgrupper som transport, brændstof og fritidsaktiviteter. (EØS faktablad 2001 – YIR01HH04).

⁸ Mellem 1980 og 1995 faldt den gennemsnitlige EU-husholdnings størrelse fra 2,82 til 2,49 personer. Denne udvikling vil sandsynligvis fortsætte. EØS faktablad 2001 – YIR01HH03.

kraftigere computerprocessorer er et eksempel herpå. En produktpolitik skal sørge for, at opfindsomheden både er til gavn for miljøet og økonomien.

For det fjerde er der **global handel med produkter**. Både det indre marked og den multilaterale reduktion af handels- og investeringshindringer har bidraget til etablering af en mere global økonomi, hvor varer fra mange lande handles på de internationale markeder. De produkter, som sælges i vore butikker, kommer fra stadig flere forskellige lande. En produktpolitik skal tage hensyn til handlens verdensomspændende natur og tilpasses relevante internationale aftaler såsom Verdenshandelsorganisationens regler.

For det femte er der tale om **stadig mere komplekse produkter**. Det betyder, at produkt ekspertise i stadig større grad koncentrerer hos dem, der står for produkternes design. Det er meget svært for de regeludstedende myndigheder, for slet ikke at tale om borgerne, reelt at kunne overskue, hvilke tekniske ændringer, der er mulige. Af denne grund skal en produktpolitik garantere, at producenter og designere bliver mere ansvarlige for at sikre, at deres produkter opfylder visse ønskelige kriterier for så vidt angår sundhed, sikkerhed og miljøbeskyttelse.

For det sjette er det sådan, at **produktet kan være perfekt designet, men u hensigtsmæssig brug og bortskaffelse kan forårsage en betydelig miljøpåvirkning**. Selv om produkter kan udformes, så de har den mindst mulige miljøpåvirkning, kan en forbruger stadig bruge produktet på en miljøskadelig måde. Anvendelsen af energisparepærer indebærer f.eks. betydelige miljøfordele, men kun hvis pærene slukkes, når der ikke er brug for dem. På samme måde kan produktets design ikke anses for at være årsagen til miljøskader, som opstår på grund af u hensigtsmæssig bortskaffelse, f.eks. ved ukontrolleret deponering.

Endelig er det sådan, at **nutidige produkter har en livscyklus med et større antal involverede aktører**. Produkternes tiltagende kompleksitet og globaliseringen betyder, der er mange forskellige aktører involveret i et produkts livscyklus. En produktpolitik skal kunne henvende sig til mange forskellige aktører. Den skal også tage hensyn til det forhold, at et produkt måske monteres, markedsføres eller anvendes på helt forskellige steder og under forskellige sæt samfundsværdier. Det kan derfor være vanskeligt for en aktør i ét afsnit af produktets livscyklus at få en klar ide om, hvilke potentielle problemer der kan være i andre afsnit. De forhold, som vore produkter produceres under, er måske ikke kendte. Politikken bør derfor være med til at forbedre informationsstrømmen langs forsyningskæden.

Alle disse faktorer understreger behovet for at tilføje en produkt dimension i miljøpolitikken. Den bør gå ud fra et holistisk produktsyn, inddrage så mange aktører som muligt og overlade dem ansvaret for deres valg. Hermed suppleres nuværende produktorienterede foranstaltninger på en effektiv måde. IPP-strategien søger at imødegå udfordringen, samtidig med at den støtter Fællesskabets brede økonomiske og sociale målsætninger, som beskrevet i Lissabon-strategien, og er i overensstemmelse med internationale traktatlige forpligtelser. IPP-strategien forklares i det følgende.

3. IPP-STRATEGIEN

IPP-strategien, som er udviklet gradvis i løbet af det forløbne tiår, regnes nu generelt for at være potentielt meget effektiv til at håndtere produkters miljødimension. Strategien bygger på fire nøgleprincipper:

- **Livscyklustankegangen**⁹ – beskæftiger sig med et produkts livscyklus og sigter mod at nedbringe den samlede miljøpåvirkning - fra “vugge til grav”. I denne forbindelse er formålet også at forhindre, at indsatsen koncentrerer på enkelte afsnit af livscyklussen og dermed kun bevirker, at miljøbelastningen flyttes til et andet livscyklusafsnit. IPP fremmer også den politiske kohærens ved at betragte et produkts samlede livscyklus. Den fremmer foranstaltninger til at mindske miljøpåvirkningen på det punkt i livscyklussen, hvor de forventes at være mest effektive til at nedbringe miljøpåvirkningen og spare erhvervslivet og samfundet for omkostninger.
- **Samarbejde med markedet** – med henblik på at anvende incitamenter, der leder markedet i en mere bæredygtig retning ved at opmuntre til at udbyde og efterspørge mere miljøvenlige produkter. Det belønner de virksomheder, som er innovative, fremadskuende og indstillet på at tilvejebringe en bæredygtig udvikling.
- **Inddragelse af interessenter** – der sigtes mod at opmuntre alle, der kommer i kontakt med et produkt (dvs. industrien, forbrugerne og myndighederne) til at gøre deres indflydelse gældende og opmuntre til samarbejde mellem de forskellige interesseparter. Industrien kan undersøge, hvordan miljøaspekter integreres bedre i produktdesignet, medens forbrugerne kan vurdere, hvordan de kan indkøbe mere miljøvenlige produkter¹⁰ og bruge og bortskaffe dem på en bedre måde. Det offentlige kan fastsætte de økonomiske og juridiske rammer for et helt lands økonomi og kan også påvirke markederne direkte, f.eks. ved at indkøbe mere miljøvenlige produkter.
- **Løbende forbedring** – der kan ofte indføres forbedringer, som kan mindske et produkts miljøpåvirkning over dets samlede livscyklus, hvad enten det er i forbindelse med design, produktion, brug eller bortskaffelse, under hensyntagen til markedsforholdene. IPP sigter mod en løbende forbedring inden for alle områder frem for at fastsætte præcise tærskelværdier¹¹. Som følge heraf kan virksomhederne selv bestemme tempoet og fokusere på de mest omkostningseffektive forbedringer.
- **En bred vifte af politiske instrumenter** – IPP kræver en række forskellige instrumenter, fordi der er tale om så mange forskelligartede produkter og interesseparter. Disse instrumenter går fra frivillige initiativer til forskrifter og fra lokale til internationale foranstaltninger. Inden for IPP er der en tendens til

⁹ I modsætning til livscyklusvurdering, som går ud på at kvantificere og vurdere miljøpåvirkningen fra et produkt i dets livscyklus, hvilket dog af praktiske grunde sker inden for snævert definerede grænser.

¹⁰ Her og i hele teksten defineres mere miljøvenlige produkter som produkter, der har en mindre miljøskadelig virkning over hele deres livscyklus sammenlignet med andre lignende produkter til samme formål.

¹¹ Det skal ikke tages som udtryk for, at lovfæstede tærskelværdier ikke er nyttige til at stimulere en løbende forbedring. De er blot mindre fleksible, hvilket i nogle tilfælde sikkert kan være ønskeligt.

at arbejde efter frivillighedsprincippet, men der kan også blive brug for obligatoriske foranstaltninger. Det afgørende er hvor effektivt den valgte løsning er til at nå det ønskede resultat for så vidt angår en bæredygtig udvikling.

4. EU'S IPP-STRATEGI

Som nævnt i afsnit 1 er EU's strategi for integreret produktpolitik en integreret del af Fællesskabets strategi for en bæredygtig udvikling. IPP-strategiens hovedsigte er at nedbringe miljøpåvirkning fra produkter over hele deres livscyklus, og hvor det er muligt, benytte en markedsstyret fremgangsmåde, hvor der tages hensyn til konkurrenceaspekter. Erhvervslivets konkurrenceevne vil faktisk blive bedre takket være den øgede politiske kohærens, som fremmes af IPP, både mellem de forskellige faser i produktets livscyklus og mellem de forskellige politiske instrumenter. Erfaringerne med visse miljøforvaltningsværktøjer viser, at en øget miljøbevidsthed i virksomhederne kan gå hånd i hånd med omkostningsreduktioner. I en stadig mere konkurrencepræget verden kan miljøpræstationer også være en faktor, som giver virksomheder eller deres produkter en konkurrencefordel. Nogle virksomheder udnytter faktisk deres miljøpræstationer som et markedsføringsinstrument. En integreret produktpolitik vil hjælpe disse virksomheder, ikke mindst ved at gøre nogle af dem mere synlige.

Der findes metoder til at vurdere et produkts miljøpåvirkning over dets samlede livscyklus. De erfaringer, som vindes ved i første omgang at anvende IPP på produkters miljøpåvirkning, bliver et værdifuldt vidensgrundlag, som der senere kan bygges videre på, så bæredygtigheden generelt fremmes.

IPP vil selvfølgelig blive videreudviklet under nøje hensyntagen til andre politikker. Der findes allerede omfattende og væsentlig lovgivning på området, f.eks. reglerne for produkters egenskaber og handel med produkter inden for rammer af det indre marked eller konkurrencereglerne. I princippet vil IPP supplere nuværende lovgivning ved - på frivillig basis - at udløse yderligere forbedringer af produkter, som ikke nødvendigvis kræver lovgivning.

Når denne meddelelse iværksættes, vil der fuldt ud blive taget hensyn til Fællesskabets forpligtelser i henhold til international lovgivning, herunder især vedrørende handel, samt principperne for andre EU-politikker. Herudover vil alle forslag til lovgivning fra Kommissionen være underlagt Kommissionens regler om konsekvensanalyse¹². Det sikrer, at forslagene er velafvejede set i forhold til de tre søjler for en bæredygtig udvikling. Udviklingen af IPP vil også bygge videre på erfaringerne med eksisterende miljøværktøjer, f.eks. miljøforvaltningssystemer og miljømærkning.

For at nå målene skal den integrerede produktpolitik klare tre nøgleopgaver.

Den vil for det første **bidrage** til løsning af de miljøproblemstillinger, der er udpeget i både strategien for en bæredygtig udvikling og det sjette miljøhandlingsprogram. Uden en produktdimension er der mindre sandsynlighed for at de kan løses. IPP

¹² Som fastsat i KOM(2002) 276 endelig af 5.6.2002, Meddelelse fra Kommissionen om konsekvensanalyse.

bliver også en vigtig del af gennemførelsesforanstaltningerne for den kommende tematiske strategi for en bæredygtig brug af ressourcer og strategien for forebyggelse og genvinding af affald. Den er også nært knyttet til det kommende handlingsprogram for miljøteknologi. Internationalt vil IPP også udgøre et vigtigt bidrag til de tiårige programmer for bæredygtig udvikling og forbrug, som blev aftalt på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002¹³.

Den vil for det andet **supplere** eksisterende produktorienterede politikker ved at tilvejebringe mere omfattende konceptuelle "livscyklus"-rammer, som giver mulighed for at vurdere virkningerne for alle andre miljøproblemer. Hermed tages hensyn til, at der ikke startes med en blank tavle, idet livscyklustankegangen til en vis grad allerede er integreret i visse produktorienterede politikområder, f.eks. i form af "gård til gaffel"-tanken inden for landbrug og fødevarer sikkerhed.

For det tredje og vigtigst af alt vil den styrke **samordning og sammenhæng** mellem eksisterende og fremtidige miljørelaterede produktpolitikinstrumenter. Det vil gøre det lettere at udnytte potentielle synergieffekter mellem instrumenterne fuldt ud og fremme samspillet i deres udvikling. Herudover gør den via integration af livscyklustankegangen produktorienterede miljøpolitiske foranstaltninger mere effektive ved at fremhæve de nødvendige kompromisser og letter samordningen af politiske beslutninger, når de engang er truffet. Den styrkede samordning vil både være til fordel for erhvervslivets konkurrenceevne og miljøet.

Det vil tage tid at nå dette mål. Kommissionen vil fokusere på to indbyrdes forbundne aktioner for at komme dette mål nærmere:

- etablering af rammebetingelser for en løbende miljøforbedring af produkter i produktions-, brugs- og bortskaffelsesfasen af deres livscyklus
- fokusering på de produkter, der har størst potentiale for miljøforbedringer.

I denne meddelelse beskrives de skridt Kommissionen påtænker at tage for at gennemføre disse aktioner. For at IPP kan blive en succes, er det dog nødvendigt, at alle interesseparter deltager aktivt, dvs. søger at forbedre deres miljøpræstationer. Af denne grund vil politikken fortsat blive udviklet i samarbejde med interesseparterne. Bilag II indeholder en vejledende liste over, hvad Kommissionen anser for at være medlemsstaternes og andre interesseparter rolle og ansvarsområder¹⁴.

For at få gang i IPP-processen vil Kommissionen til at begynde med fokusere på produkter¹⁵ frem for tjenester. Det betyder ikke, at tjenester ikke er omfattet af den integrerede produktpolitik. Det afspejler kun det forhold, at livscyklustankegangen er mere veludviklet for produkter end for tjenester, og at der for produkter findes en mere omfattende fællesskabslovgivning. Det vil derfor være lettere for Kommissionen at aktivere politikken på dette område.

¹³ Artikel 14 i WSSD – Johannesburg Plan of Implementation og artikel 8 i Rådets konklusioner (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) af 30.10.2002.

¹⁴ Hvor der henvises til medlemsstater i denne meddelelse, er det underforstået, at tiltrædelseslande og kandidatlande også er omfattet.

¹⁵ Denne meddelelse søger ikke at ændre nogen af de gældende retlige definitioner af, hvad der er et produkt, en producent, en produkttype eller lignende.

5. ETABLERING AF RAMMEBETINGELSERNE FOR LØBENDE MILJØFORBEDRINGER

Der findes allerede mange forskellige politiske værktøjer, som enten allerede anvendes for at gøre produkter mere miljøvenlige, ikke mindst af industrien, eller som kunne justeres til at gøre det. Det er klart, at de ikke alle er lige velegnede til alle produkter. Værktøjerne gennemgås i de følgende afsnit.

5.1. Værktøjer til at skabe de rette økonomiske og retlige rammer

Fortsatte miljøforbedringer forudsætter incitamenter til producenterne, så nye generationer af produkter gøres mere miljøvenlige end forgængerne ud fra livscyklustankegangen og under hensyntagen til markedsforholdene. Der kræves også incitamenter til forbrugerne, så de køber mere miljøvenlige produkter. En effektiv integreret produktpolitik er afhængig af, at de økonomiske og retlige rammer fremmer, at produkter miljøforbedres og at de købes, helst med mindst mulig statslig intervention. Kommissionens rolle her er at sikre, at de instrumenter, som hører under dens kompetence, fremmer en udvikling i denne retning. Politiske værktøjer, som er egnede til dette formål er beskrevet i felt 1.

Felt 1

a) Skatter og subsidier

Kommissionens langsigtede mål er at nå frem til de rigtige priser¹⁶ ved at internalisere miljøeksternaliteter i produktprisen, således at miljøpåvirkningen afspejles korrekt i prisen. Prissignaler giver anstødet til løbende miljøforbedringer af produkter over hele deres livscyklus. De letter og forstærker foranstaltninger som mere miljøvenlige offentlige indkøb og krav til produktdesign, idet de øger belønningen for miljøvenligt design og produktion. De giver også forbrugerne vigtige oplysninger og opmuntrer dem til at købe produkter med en ringere miljøpåvirkning. Kommissionen har allerede fremsat en række forslag til energirelaterede afgifter på EU-plan¹⁷. Forslaget fra 1997 om at omlægge fællesskabsrammerne for beskatning af energiprodukter støttes nu énstemmigt af Rådet. Det vil udvide EU's minimumsafgiftssatser til alle energiprodukter og således give medlemsstaterne mere sammenhængende rammer for at anvende energibeskatning som et instrument til gennemførelse af deres miljøpolitik eller andre politiske mål. Kommissionen vil fortsat fremme og tilskynde til brugen af fiskale foranstaltninger som f.eks. miljørelaterede afgifter og incitamenter på det relevante, nationale plan eller på fællesskabsplan¹⁸.

Ud fra de bemærkninger, der er modtaget fra interesserede parter, navnlig medlemsstater, har Kommissionen dog for tiden ikke planer om at udvikle initiativer vedrørende anvendelse af nedsatte momssatser for produkter med EU-miljømærket¹⁹. For så vidt angår andre typer beskatning, bør medlemsstaterne, hvor det er

¹⁶ Det betyder, at man søger at sikre, at den pris, en forbruger betaler for et produkt, inkluderer omkostningerne i forbindelse med produktets samlede virkning på miljøet.

¹⁷ Kommissionens forslag af 2002 om ændring af direktiv 92/81/EØF og direktiv 92/82/EØF med henblik på indførelse af en særlig afgiftsordning for dieselolie, der anvendes som brændstof til erhvervsformål, og med henblik på tilnærmelse af punktafgifterne på benzin og dieselolie forhandles stadig i Rådet.

¹⁸ Som fastsat i artikel 3, stk. 4, tredje led, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram, EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1-15. Det skal selvfølgelig ske i overensstemmelse med den relevante lovgivning for det indre marked.

¹⁹ Denne analyse vil også tage hensyn til resultaterne fra forsøget med at anvende nedsatte momssatser for arbejdsintensive tjenester.

hensigtsmæssigt, fremme og opmuntre til brugen af de nævnte fiskale foranstaltninger til at fremme mere miljøvenlige produkter.

Herudover vil Kommissionen inden for rammerne af det sjette miljøhandlingsprogram udarbejde en liste med kriterier, som gør det muligt at registrere tilskud, som har en negativ virkning på miljøet²⁰. Det vil tilvejebringe et pålideligt grundlag for deres afskaffelse. Kommissionen har også fastsat retningslinjer for statsstøtte til miljøformål, f.eks. til støtte for teknologiske omstillinger hen imod mere miljøvenlige produkter og tjenester²¹.

b) Frivillige aftaler og standardisering

For effektivt at gøre produkter mere miljøvenlige, må der foruden lovgivning også overvejes ikke-retlige løsninger som frivillige aftaler og standardiseringsarbejde. Rammerne for miljøaftaler på fællesskabsniveau er i øjeblikket under overvejelse efter Kommissionens meddelelse om emnet²².

Med hensyn til standardisering, så vil Kommissionen fortsat anvende IS-systemet, hvor det er muligt. På det europæiske plan vil Kommissionen tage nogle vigtige spørgsmål vedrørende europæisk standardiseringsarbejde og miljøbeskyttelse op i en meddelelse i 2003. Kommissionen er også indgået en tjenesteydelseskontrakt med ECOS²³, et konsortium af europæiske ikke-statslige organisationer på miljøområdet, som skal bidrage til at miljøaspekter inddrages i det europæiske standardiseringsarbejde.

c) Lovgivning vedrørende offentlige indkøb

Offentlige indkøb udgør ca. 16% af Fællesskabets BNP. Det er et stort markedsafsnit, hvor det offentlige kan fremme udviklingen af mere miljøvenlige produkter. Der findes detaljerede fællesskabsregler vedrørende de procedurer, der skal følges i forbindelse med offentlige indkøb i det indre marked. Kommissionens fortolkningsmeddelelse om offentlige indkøb og miljøet²⁴ forklarer den retlige situation²⁵ og viser, at der rige muligheder for at inddrage miljøhensyn ved udbud af kontrakter, der er omfattet af disse regler, en situation, som ikke vil blive ændret af den igangværende revision af direktiverne om offentlige indkøb. Den virkelige opgave med hensyn til mere miljøvenlige offentlige indkøb består i at sikre, at de eksisterende muligheder udnyttes af de offentlige indkøbere.

d) Anden lovgivning

Det kan blive nødvendigt med fællesskabslovgivning for enhver produktorienteret

²⁰ Der er påbegyndt beslægtet arbejde inden for rammerne af Det Internationale Energiagentur under OECD.

²¹ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3-15.

²² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Miljøaftaler på fællesskabsplan I tilknytning til handlingsplanen om bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer, KOM(2002) 412 endelig af 17.7.2002.

²³ European Environmental Citizens Organisation for Standardisation.

²⁴ Kommissionens fortolkningsmeddelelse om Fællesskabets bestemmelser om offentlige kontrakter og mulighederne for at integrere miljøhensyn i offentlige kontrakter, KOM(2001) 274 endelig af 4.7.2001. Den kan findes via <http://simap.eu.int/EN/pub/src/welcome.htm>.

²⁵ Se netstedet i fodnote 26.

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EF af 27. januar 2003 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr, EFT L 37 af 13.2.2003, s. 19-23.

²⁷ Hvidbog - Strategi for en ny kemikaliepolitik, KOM(2001) 88 endelig.

foranstaltning for at løse miljøproblemer, især hvis markedsbrister ikke korrigeres eller hvis der er risiko for påvirkning af det indre marked uden Fællesskabets indgriben. Det er f.eks. tilfældet i forbindelse med direktivet om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr²⁶ og vil være tilfældet for opfølgningen til Kommissionens hvidbog om kemikalier²⁷. Det er også tilfældet for Kommissionens kommende forslag til et direktiv om rammebestemmelser for miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, som derudover vil nedfælde IPP-principper som livscyklustankegangen, interesseparternes deltagelse og løbende forbedringer i en retlig ramme. Der er også behov for lovgivning i tilfælde, hvor foranstaltninger i forbindelse med udvidet producentansvar eller deponeringsordninger anses for at den mest effektive metode til at nedbringe miljøpåvirkningen over produktets livscyklus. Sådanne initiativer er også særlig værdifulde på fællesskabsniveau, hvis de enkelte medlemsstater har udviklet eller er ved at udvikle deres egne initiativer på området. Kommissionen behandler disse punkter mere indgående i sin tematiske strategi for forebyggelse og genvinding af affald.

5.2.Fremme anvendelsen af livscyklustankegangen

Hvis IPP skal være effektiv, skal livscyklustankegangen være en selvfølge for alle, der har med produkter at gøre. Uddannelses- og oplysningsforanstaltninger gennemføres bedst tæt på borgeren, dvs. nationalt og regionalt. På fællesskabsniveau er der brug for tre forskellige sæt aktioner (felt 2).

Felt 2

a) Tilrådighedsstillelse af livscyklusoplysninger og fortolkningsværktøjer

Der må systematisk indsamles livscyklusdata, der kan bruges som vurderingsgrundlag - både til design- og mærkningsformål. En række medlemsstater og industribrancher har udviklet databaser med dette mål for øje. Kommissionen vil stille en platform til rådighed, som skal lette kommunikation og udveksling af oplysninger. Det omfatter også jævnlige møder med støtte fra Kommissionen og et register over LCA-databaser, som jævnligt ajourføres.

Livscyklusdata skal også gøres lettere tilgængelige. Med dette mål for øje lancerer Kommissionen et samordningsinitiativ, som både omfatter igangværende dataindsamlingsaktiviteter i EU og eksisterende harmoniseringsinitiativer. Dette initiativ kommer til at fungere som et europæisk forbindelsesled til "Life-Cycle Initiative" under FN's miljøprogram. Kommissionen starter med at iværksætte en undersøgelse af den nuværende situation og mulige fremtidige orienteringer.

Livscyklusanalyser skaber de bedste rammer for at vurdere de potentielle miljøpåvirkninger af produkter, som er i handlen i øjeblikket. De er derfor et vigtigt støtteværktøj for IPP. Der er dog en debat igang om god praksis inden for livscyklusanalyser og fortolkning heraf. Ved hjælp af en række undersøgelser og workshops vil Kommissionen bringe diskussionen videre med henblik på at udarbejde en håndbog inden for to år, som beskriver den bedste praksis på grundlag af den bedst

mulige konsensus mellem interesseparterne.

Kommissionen fortsætter også med at støtte forskning og udvikling med henblik på gennemførelsen af denne del af IPP-strategien. Fællesskabets femte²⁸ og sjette²⁹ rammeprogram inden for forskning vil bidrage hertil ved at uddybe kendskabet til miljøprocesser, tilvejebringe grunddata og målesystemer samt udvikle gennemførlige løsninger for mere miljøvenlige produkter. IPP-projekter udgør allerede en stor del af Kommissionens LIFE-program³⁰.

b) Miljøforvaltningssystemer

Miljøforvaltningssystemer (EMS) er en god ramme for integration af livscyklustankegangen i en organisations drift og for løbende forbedringer. Med revisionen af EMAS i 2001 begyndte et retningsskifte væk fra procesdimensionen hen imod produkter. Produkter er nu klart omfattet af EMAS-forordningen på samme måde som aktiviteter og tjenester, dvs. deres væsentlige miljøpåvirkninger skal medtages i miljøvurderings-, forvaltnings- og revisionssystemet. Deres virkning skal også bekræftes af en EMAS-verifikator, oplysninger om dem skal medtages i miljøredegørelsen og deres miljøpræstationer skal hele tiden forbedres. Da EMAS tidligere var mere fokuseret på industriaktiviteter, vil Kommissionen inden udgangen af 2004 udarbejde retningslinjer for, hvordan produktspørgsmål skal behandles i EMAS. Miljøforvaltningssystemer er relevante for alle typer organisationer - offentlige såvel som private - og kan anvendes som rammer for alle typer værktøjer, fra omstilling af organisationens indkøb til mere miljøvenlige produkter og til validering af miljøoplysninger. En EMS-certificering i sig selv garanterer ikke en specifik produktpræstation, men i forbindelse med EMAS giver den mulighed for, at EMAS-verifikatoren kan validere præstationsoplysningerne.

Kommissionen vil også overvåge og evaluere gennemførelsen af produktdimensionen i EMAS, så resultaterne kan inddrages i den næste revision af forordningen i 2006. Kommissionen beslutter i 2004 om den vil søge EMAS II-registrering. I øjeblikket kører et pilotprojekt med tre generaldirektorater.

c) Krav til produktdesign

De to elementer, der er nævnt i det foregående, burde stimulere de førende virksomheder til at udvikle mere miljøvenlige produkter. Herudover vil Kommissionen præsentere et debatoplæg i 2005, hvor det overvejes, hvordan man kan fremme gennemførelsen af IPP-strategien i virksomheder, og herunder også generelle krav til visse produkter, hvis det er hensigtsmæssigt. Det tager udgangspunkt i drøftelserne om anvendelse af den nye metode på miljøområdet i kølvandet på offentliggørelsen af grønbogen om IPP³¹. Der vil også blive taget hensyn til reaktionerne på det offentliggjorte udkast til direktiv om miljøvenligt design af udstyr og til direktiv om miljøvenligt design af elektrisk og elektronisk udstyr (EEE). Erfaringerne fra

²⁸ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 182/1999/EF af 22. december 1998 om femte rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (1998-2002), EFT L 26 af 1.2.1999, s. 1-31.

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1513/2002/EF af 27. juni 2002 om Det Europæiske Fællesskabs sjette rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum og til innovation (2002-2006), EFT L 232, s. 1-33.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1655/2000 af 17. juli 2000 om det finansielle instrument for miljøet (Life), EFT L 192 af 28.7.2000, s. 1-10).

³¹ Se www.europa.eu.int/comm/environment/ipp/standard.pdf og Godenman, G., Hart, J. W., Sanz Levia, L. (2002) The New Approach in Setting Product Standards for Safety, Environmental Protection and Human Health: Directions for the Future, Miljønyt nr. 66, Miljøstyrelsen.

forhandlingerne om det kommende forslag til direktiv om fastsættelse af rammebestemmelser for miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (EUP) inddrages også. Spørgsmål, som tages op, vil bl.a. omfatte retsgrundlaget, aspekter vedrørende det indre marked, internationale traktatlige forpligtelser, omfanget af aktionerne, egnede produkter eller produktgrupper, nødvendig detaljeringsgrad for designkrav, minimumproduktstandards rolle, hensigtsmæssige håndhævelses- og rapporteringsmetoder, fordele og ulemper ved strategien, sandsynlige miljøvirkninger, og hvordan de integreres med politikker og foranstaltninger med indflydelse på produktdimensionen, herunder IPP-værktøjer.

Hvad angår energiforbrugende produkter var der allerede høstet tilstrækkelige erfaringer, og den voksende miljøpåvirkning var tydelig nok til at Kommissionen kunne granske etableringen af rammebestemmelser for disse produkter (EUP). Rammebestemmelserne, vil give mulighed for vedtagelse af produktspecifikke lovgivningstiltag, hvor det er begrundet, og for egenregulering i industrien, hvis det kan mindske miljøpåvirkningerne hurtigere og/eller mere omkostningseffektivt end lovgivning.

Herudover vil Kommissionen overveje, hvordan det bedst sikres, at oplysninger om et produkts miljøpræstationer og design udbredes til offentligheden. Sådanne oplysninger vil i væsentlig grad kunne styrke virksomhedernes offentlige dokumenter, f.eks. miljøredegørelser.

5.3. Oplysninger til forbrugerne

Det er forbrugerne, både private og offentlige, som beslutter, hvorvidt de vil købe mere miljøvenlige produkter, og hvordan indkøbte produkter bruges. Fællesskabets rolle er at etablere og opmuntre til EU-dækkende værktøjer og rammer, som forsyner forbrugerne med produktoplysninger. Det er op til medlemsstaterne at beslutte, hvad der er påkrævet for at nå et forbrugeroplysningsniveau, som er tilstrækkeligt til, at forbrugerne fuldt ud kan deltage i et skifte til mere miljøvenlige produkter. I felt 3 gennemgås en række egnede politiske instrumenter. Der er dog også andre faktorer, som spiller ind ved købet af produkter, f.eks. sikkerheds- og helbredsaspekter samt forholdet mellem pris og præstationer.

Felt 3

a) Mere miljøvenlige offentlige indkøb

Der er brug for en proaktiv indsats for at opmuntre offentlige myndigheder til at anvende de muligheder, der findes i den nuværende lovgivning om indkøb. Kommissionen vil derfor iværksætte en række tiltag.

Den vil søge at **fastslå omfanget af mere miljøvenlige offentlige indkøb**, idet der i øjeblikket kun findes begrænsede oplysninger om, hvorvidt det offentlige køber "grønne" produkter i medlemsstaterne. Ved udgangen af 2003 har Kommissionen gennemført en undersøgelse med henblik på at vurdere omfanget af offentlige myndigheders indkøb af mere miljøvenlige produkter. Kommissionen samfinansierer også et forskningsprojekt med sigte på at vurdere grønne offentlige indkøbs potentielle virkning på miljøet og markederne.

Kommissionen opmuntrer derfor medlemsstaterne til at udarbejde offentligt tilgængelige **handlingsplaner for at gøre deres offentlige indkøb mere miljøvenlige**. Planerne bør omfatte en vurdering af den nuværende situation og

ambitiøse mål for situationen om tre års tid. Handlingsplanerne bør også klart anføre, hvilke tiltag der iværksættes for at nå målene. De bør udarbejdes første gang ved udgangen af 2006 og derefter revideres hvert tredje år. Handlingsplanerne vil ikke være retligt bindende, men give det nødvendige politiske anstød til at praktisere og udbrede kendskabet til grønne offentlige indkøb. Medlemsstaterne har mulighed for at vælge de løsninger, som bedst passer ind i deres politiske rammer og til det aktuelle oplysningsniveau, samtidig med at der kan udveksles bedste praksis om, hvordan man fremme grønne offentlige indkøb. Kommissionen vil også udarbejde en handlingsplan inden udgangen af 2006, som sammenfatter mål og tiltag i forbindelse med dens egne indkøb. Kommissionen opfordrer andre fællesskabsinstitutioner og -kontorer til at gøre det samme og er parat til at dele sine erfaringer på området med dem for at lette opgaven.

Herudover udarbejder Kommissionen også **oplysningstiltag for offentlige myndigheder** for at bistå dem med at omstille deres indkøbspolitik i retning af mere miljøvenlige produkter. Disse foranstaltninger omfatter:

- en **praktisk håndbog til offentlige myndigheder**, som i tydelige, enkle og ikke-juridiske vendinger forklarer, hvordan man omstiller indkøbene til mere miljøvenlige produkter. Det første udkast ventes at foreligge i midten af 2003. Det revideres om nødvendigt på grundlag af udviklingen og praktiske erfaringer med anvendelsen
- en **produktgruppedatabase**, som på ét netsted samler oplysninger om de gældende produktkriterier, f.eks. de kriterier, der anvendes i forbindelse med miljømærkning og miljøanprisninger, så det offentlige og virksomhedernes indkøbere får adgang til baggrundsinformation om, hvilke kriterier der er relevante for de enkelte produkter. Den første prototype forventes færdig i 2003
- et **netsted om “mere miljøvenlige offentlige indkøb”**, som samler håndbogen, produkt databasen og relevant lovgivning på ét netsted. Netstedet vil være færdigt ved udgangen af 2004.

b) Mere miljøvenlige virksomhedsindkøb

Det private erhvervsliv kan forlange mere miljøvenlige produkter og produktionsprocesser af deres leverandører. Der er et betydeligt potentiale for at påvirke markedet i retning af mere miljøvenlige produkter, hvis man vælger at gøre det, f.eks. ved at forlange et certificeret miljøforvaltningssystem som f.eks. EMAS.

De værktøjer, der udvikles for at fremme mere miljøvenlige offentlige indkøb, og som er nævnt i det foregående, burde også virke i retning af mere miljøvenlige virksomhedsindkøb. Herudover vil nedennævnte mærkningsordninger også være nyttige. Kommissionen er også begyndt at stimulere det store marked for virksomhedsindkøb ved at arbejde for at gøre virksomhedernes indkøbsmønstre mere transparente ved hjælp af rapportering³².

32

Kommissionen har opfordret alle børsnoterede virksomheder med mindst 500 ansatte til at offentliggøre en “tredobbelt bundlinje” i deres årsregnskaber til aktionærerne, som måler virksomhedens resultater i forhold til økonomiske, miljømæssige og sociale kriterier (Meddelelse fra Kommissionen En bæredygtig udvikling i Europa for en bedre verden: En EU-strategi for bæredygtig udvikling, KOM(2001) 264 af 15.5.2001). Til støtte for denne proces har Kommissionen udarbejdet en henstilling om offentliggørelse af miljøspørgsmål (Kommissionens henstilling af 30. maj 2001 om anerkendelse, måling og offentliggørelse af miljøspørgsmål i virksomheders årsregnskaber og årsberetninger (2001/453/EF), EFT L 156 af 13.6.2001, s. 33). Kommissionen har også opfordret til udvikling af fælles retningslinjer og kriterier for regnskabsaflægning, rapportering og revision senest i midten af 2004.

c) Miljømærkning

For så vidt angår miljømærkning, har Kommissionen allerede iværksat en række vigtige mærkningsordninger, som giver forbrugerne pålidelige og forståelige oplysninger, som de kan vælge ud fra. Disse ordninger vil fint kunne indgå i en IPP-sammenhæng.

EU's miljømærke³³ på et produkt fortæller forbrugeren, at produktet over hele dets livscyklus er certificeret som mere miljøvenligt end de fleste andre lignende produkter. Da der i øjeblikket ikke findes tilsvarende mærker for hele EU-markedet, er EU's miljømærke det bedste tilgængelige mærke i en IPP-sammenhæng³⁴. **EU's energimærke**³⁵ anvendes nu for mange produkter, navnlig inden for hvidevaresektoren, hvor energiforbruget som regel udgør den største miljøpåvirkning over produktets samlede livscyklus. Energimærket er særlig kendt, fordi det er obligatorisk for mange produkter. **EU's bilmærkningsordning**³⁶ giver også forbrugerne vigtige oplysninger om nye bilers CO₂-udledninger.

Mærkernes anvendelsesområde vil gradvist blive udvidet, så forbrugerne får bedre valgmuligheder. Samtidig vil Kommissionen søge at få medlemsstaterne til at håndhæve direktivet om vildledende reklamer³⁷ og afslutte sit arbejde med retningslinjerne for miljøanprisninger³⁸. Det burde yde et væsentligt bidrag til at sikre, at vildledende miljøanprisninger ikke får tilliden til produkters miljøoplysninger til at falde. Kommissionen vil undersøge mulighederne for at få indført en uafhængig verificering af sådanne anprisninger via EMAS-ordningen. Herudover gennemføres en vurdering af private mærkningsordningers effektivitet og behovet for yderligere foranstaltninger som led i den nuværende forbrugerpolitiske strategi³⁹.

Det forholdsvis nye værktøj miljøvaredeklarationer⁴⁰ bør måske videreudvikles i en europæisk ramme. Miljøvaredeklarationer er en metode til at præsentere

(Meddelelse fra Kommissionen om virksomhedernes sociale ansvar: Virksomhedernes bidrag til bæredygtig udvikling, KOM (2002) 347 af 2.7.2002, s. 15).

³³ Ligesom medlemsstaternes mærker er dette også kendt som et ISO Type I-mærke.

³⁴ Det udelukker dog ikke, at andre mærker ved hjælp af ækvivalensordninger eller nye udviklinger, kommer til at spille en væsentlig rolle inden for forbrugeroplysning i fremtiden.

³⁵ Rådet direktiv 92/75/EØF af 22. september 1992 om angivelse af husholdningsapparaters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger, EFT L 297 af 13.10.1992, s. 16.

³⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/94/EF af 13. december 1999 om adgang til forbrugeroplysninger om brændstofføkonomi og CO₂-emissioner i forbindelse med markedsføring af nye personbiler, EFT L 12 af 18.1.2000, s. 16-19.

³⁷ Rådets direktiv 84/450/EØF af 10. september 1984 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om vildledende reklame, EFT L 250 af 19.9.1984, s. 17-20. Kommissionen vedtager i løbet af 2003 et forslag til et rammedirektiv om illoyal handelspraksis. Hvis det tiltrædes af Rådet og Europa-Parlamentet vil det delvis erstatte nogle af dette direktivs bestemmelser.

³⁸ Miljøanprisninger betegnes også sommetider som ISO Type II. Det er erklæringer om et produkts miljøegenskaber, som normalt ikke er verificeret af en tredjepart.

³⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Strategi for forbrugerpolitikken 2002-2006, KOM(2002)208 endelig af 7.5.2002.

⁴⁰ De kaldes ofte ISO Type III.

⁴¹ Den afsluttende rapport fra undersøgelsen findes på <http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/epds.htm>.

⁴² Kommissionen har også støttet en parallel undersøgelse om værktøjer til livscyklusanalyse/miljøvaredeklarationer i byggesektoren. Rapporten findes på <http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/internal/essreq/lcarep/lcafinrep.htm>

⁴³ De kan ligeledes findes på netstedet i fodnote 44.

kvantificerede livscyklusoplysninger – f.eks. om CO₂- eller NO_x-udledninger - om et produkt i et standardiseret format. Det bedømmes ikke, hvor ”miljøvenligt” selve produktet er. I stedet kan de kvantificerede oplysninger bruges af en potentiel køber til selv at bedømme produktet eller de kan indgå i en livscyklusanalyse. Kommissionen har støttet en undersøgelse⁴¹ med henblik på at vurdere de eksisterende miljøvaredeklarationsordninger (og ordninger med lignende sigte) og evaluere mulighederne for den videre udvikling⁴². De forskellige interesseparter blev opfordret til at fremsætte bemærkninger til undersøgelsens resultater⁴³ og inden udgangen af 2005 vil Kommissionen beslutte, hvorvidt der er behov for foranstaltninger på fællesskabsniveau med henblik på at stimulere udviklingen af dette potentielt vigtige instrument. Der tages hensyn til den igangværende udvikling af en international standard for miljøvaredeklarationsordninger.

6. FOKUS PÅ ENKELTE PRODUKTER

6.1.Frivillige pilotprojekter

Livscyklustankegangen har i længe været en udbredt praksis i mange virksomheder. Mange steder skal der dog gøres en indsats for at få livscyklustankegangen til at fungere. Denne indsats må prioriteres, eftersom livscyklustankegangen er væsentlig for en vellykket integreret produktpolitik. Den bedste måde, hvorpå man kan beskrive strategiens fordele er at give et praktisk eksempel. Kommissionen mener derfor, at strategien bedst omsættes ved at anvende den på en række enkeltprodukter i et pilotprojekt. Med dette mål for øje agter Kommissionen at gennemføre en række pilotprojekter, som skal demonstrere IPP's potentielle fordele i praksis. Interesseparterne vil derefter kunne anvende strategien i deres daglige arbejde og på de produkter, de kommer i kontakt med.

Det er en forudsætning for sådanne pilotprojekters succes, at de forskellige interesseparter deltager, og alle berørte parter med et særligt produkt - uanset livscyklusfase - vil være velkomne til at deltage, hvis de ønsker det. Interesseparter, som melder sig til at være pionerer, vil komme til at nyde godt af den øgede synlighed, som de får i hele Europa. Kommissionen opfordrer alle interesseparter til at indsende deres forslag til pilotprodukter. **De bør være Kommissionen i hænde inden udgangen af oktober 2003.** Kommissionen gennemgår derefter forslagene ud fra praktiske forhold som deres gennemførlighed og alle interesseparterers villighed til at deltage. Da der er tale om demonstrationsprojekter, vil det ikke være afgørende, om et produkt er meget miljøskadeligt eller om det har det største potentiale for forbedringer. Som følge heraf kan produktvalget til pilotprojektet ikke på nogen måde udlægges som en bedømmelse af disse produkttegenskaber.

Kommissionen forventer, at hvert projekt varer ca. 12 måneder. Arbejdet påbegyndes, når alle berørte interesseparter er nået til enighed om, hvad arbejdet indebærer. Kommissionen går ud fra at alle pilotprojekter får samme grundlæggende forløb, nemlig:

- (1) dokumentering og analyse af alle produktets miljøpåvirkninger over dets samlede livscyklus

- (2) analyse af de potentielle miljømæssige, sociale og økonomiske virkninger af de alternative løsninger til mindskning af miljøpåvirkningerne, herunder en undersøgelse af eksisterende politiske værktøjs effektivitet
- (3) udpegelse af de bedst egnede forbedringsmuligheder i samråd med interesseparterne
- (4) aftale gennemførelsesplaner og fastlæggelse af de forskellige interesseparterers ansvarsområder
- (5) gennemførelse.

Et vejledende eksempel er givet i nedenstående felt.

Bildæk

- (1) Først indsamles og analyseres eksisterende livscyklusfortegnelser og livscyklusanalysedata, som ideelt set leveres af industrien, så der skabes et overblik over et dæks samlede livscyklus. Alle vurderinger gennemføres i henhold til relevante regler, standarder og normer.
- (2) For så vidt angår dæk, er det klart, at der er miljøpåvirkninger i alle produktets livscyklusfaser. I forbindelse med dette eksempel, anses de dog alle for at være koncentreret i brugsfasen. Dækkets rullemodstand bidrager til CO₂-udledning via brændstofforbrug og til forurening af jord, vand og luft på grund af gummipartikler og kemikalier, som frigøres gennem slitage. Ligesom på EU-plan er udledningerne af CO₂ sandsynligvis den mest betydningsfulde faktor, så resten af eksemplet behandler disse udledninger.
- (3) Herefter kan man forsøge at udpege foranstaltninger, som kan medvirke til at mindske CO₂-udledningen. I denne forbindelse må alle potentielle værktøjer overvejes, herunder alle instrumenter og foranstaltninger, som allerede anvendes som led i Fællesskabets nuværende politikker. Én mulighed kunne være at mindske rullemodstanden ved hjælp af innovationer inden for dækdesign. Nye materialer kunne eventuelt være en løsning, som det var tilfældet for gummiblandinger med silica. Regummiering kunne være en anden løsning. Det er selvfølgelig kun eksempler, og der kunne sikkert findes andre løsninger. Før en løsning vælges, vurderes dens potentielle virkning over hele livscyklussen, således at der ikke er nogen negative konsekvenser, som modvirker den tilstræbte forbedring. I en integreret strategi må alle alternativer sammenholdes med eventuelle foranstaltninger inden for rammerne af andre fællesskabspolitikker, så der sikres overensstemmelse. De vil også skulle tage hensyn til omkostninger og funktionalitet samt i dette tilfælde transportpolitikken og trafiksikkerheden.
- (4) I næste fase aftales, hvem der gennemfører de forskellige tiltag og hvordan de gennemføres. Hvis der f.eks. skal udvikles et nyt dækdesign, vil dækbranchen skulle

lede indsatsen med at designe nye dæk. Offentlige myndigheder vil eventuelt skulle tage stilling til spørgsmål som harmoniseret typegodkendelse.

- (5) Den sidste fase omfatter gennemførelse af foranstaltningerne og rapportering om forløbet.

Selv om nogle af de vundne erfaringer fra et pilotprojekt sandsynligvis er produktspecifikke, mener Kommissionen, at der kan læres meget om sådan et projekts dynamik og tilrettelæggelse, idet det nærmest er første gang, man forsøger at gennemføre et sådant projekt på europæisk plan. Hvis pilotprojekter og tilstrækkelig andre faktorer afslører væsentlige uoverensstemmelser mellem politikområder, som hindrer en velafvejet integrering af økonomiske, sociale og miljømæssige mål, undersøger Kommissionen, hvilke foranstaltninger der eventuelt behøves for at øge de nuværende retlige og andre instrumenters kohærens.

6.2. Udpegelse af produkter med det største miljøforbedringspotentiale

Samtidig med at kendskabet til IPP udbredes ved hjælp af pilotprojekterne, vil Kommissionen også søge at udpege de produkter, der har størst miljøforbedringspotentiale, og stimulere aktioner i forbindelse hermed. Ved vurderingen af miljøforbedringspotentialet inddrages også de sandsynlige samfundsøkonomiske virkninger af eventuelle ændringer. Der er dog i øjeblikket ikke nogen konsensus, baseret på undersøgelser, om hvilke produkter, der giver den største miljøpåvirkning og dermed heller ikke om, hvilke produkter der har det største miljøforbedringspotentiale.

Kommissionen vil derfor på europæisk niveau iværksætte udviklingen af en metodologi til at fastslå, hvilke produkter der er tale om. Herved bygges videre på allerede vundne erfaringer, f.eks. i Belgien⁴⁴. Metodologien drøftes derefter med interesseparter med henblik på at nå en bred tilslutning. Herefter gennemføres en yderligere undersøgelse, hvor metodologien anvendes til at udpege de produkter, der giver den største miljøpåvirkning. Når dette er gjort, gennemføres der yderligere analyser for de produkter, som står øverst på listen, med henblik på at fastslå alle måder, hvorpå miljøpåvirkningerne kan mindskes. De potentielle samfundsøkonomiske virkninger for hver foranstaltning vurderes. Hele projektforsløbet vil sandsynligvis vare 3-4 år.

Når projektforsløbet er afsluttet, vil Kommissionen søge at tage fat på nogle af de produkter, som har det største miljøforbedringspotentiale og de mindste samfundsøkonomiske omkostninger. Erfaringerne fra pilotprojekterne vil levere værdifuldt input til denne proces.

⁴⁴ Institut Wallon de Développement Économique et Social et d'Aménagement du Territoire et Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (2002) Identifying Key Products for the Federal Product and Environment Policy, Draft Final Report, november 2002.

7. SAMORDNING OG INTEGRATION

IPP-strategien forudsætter, at synergieffekten mellem de forskellige værktøjer udnyttes. For at kunne gøre dette er det nødvendigt at sikre, at ”IPP-tænkning” gennemsyrlig alle aspekter af forvaltningen af disse værktøjer. Samtidig er der behov for, at IPP-tænkning integreres yderligere i andre politikområder end miljø. Med dette mål for øje vil Kommissionen opmuntre de enkelte sektorer, når de rapporterer i henhold til Cardiff-processen⁴⁵, til at udtrykke mere klart, hvordan de har tænkt sig at integrere IPP-strategien i deres arbejde.

Herudover vil Kommissionen iværksætte en række processer med henblik på at lette samordningen og overvåge udviklingen.

Den **udarbejder egnede indikatorer** i samarbejde med medlemsstaterne og Det Europæiske Miljøagentur med henblik på at måle de miljøforbedringer, som IPP-strategien medfører.

Kommissionen udarbejder også en **rapport** om de fremskridt, der gøres med at gennemføre IPP, og forelægger den for Europa-Parlamentet og Rådet. Rapporten baseres på de rapporter, som medlemsstaterne bør indsende til Kommissionen hvert tredje år, første gang i slutningen af 2006, og som beskriver de gennemførte foranstaltninger og fremskridtene ved gennemførelsen af IPP-strategien. De forskellige erhvervssektorer og forbrugerorganisationer opfordres også til at indsende rapporter.

Kommissionen afholder desuden **jævnlig møder** med deltagelse af både medlemsstaterne og interesseparternes repræsentanter. De hjælper Kommissionen med udviklingen og gennemførelsen af IPP samt med at overvåge udviklingen i medlemsstaterne. Kommissionen kan nedsætte arbejdsgrupper eller anvende eksisterende strukturer til at behandle områder, som fortjener særlig opmærksomhed, f.eks. rapporteringsformater. Kommissionen foreslår, at det uformelle IPP-netværk etableret på medlemsstaternes initiativ⁴⁶, fortsætter med den parallelle informationsudveksling under formandskabet for Det Europæiske Råd. Den foreslår også, at tiltrædelses- og kandidatlande tilbydes at være med.

Kommissionen vil søge at **fremme IPP-strategien på internationalt plan** ved at forklare IPP-strategiens potentielle fordele for miljøet og en bæredygtig udvikling. En fælles IPP-strategi, som tager hensyn til udviklingslandenes særlige behov, vil bidrage til yderligere udvikling af IPP og til at løse globale miljøproblemer.

Kommissionen underretter interesseparterne om eventuelle udviklinger, herunder høringer, via sit netsted – www.europa.eu.int/comm/environment/ipp – og via sine udsendelseslister.

⁴⁵ Ved Det Europæiske Råds møde i Cardiff i 1998 blev en række andre sektorer opfordret til at udvikle integrationsstrategier, herunder indikatorer (transport, energi, landbrug) med henblik på at bidrage til at løse problemet med klimaændringer og for at arbejde videre med miljøspørgsmål inden for rammerne af Agenda 2000. Denne proces er senere blevet udvidet til at omfatte flere andre sektorer.

⁴⁶ Kommissionen deltager som observatør.

Bilag I: Høring af interesseparter efter vedtagelse af IPP-grønbogen

Grønbogen indeholdt en række spørgsmål om, hvordan IPP bør udvikles, både generelt og hvad angår de forskellige instrumenter. Interesseparterne blev opfordret til at indsende skriftlige bemærkninger til Kommissionen inden udgangen af juni 2001. 133 interessegrupper fremsendte bemærkninger. Mange af disse kommentarer er der adgang til via Kommissionens IPP-netsider⁴⁷.

Ud af de 133 indsendte bidrag var 78 fra industrien, 30 fra statslige organisationer (herunder andre europæiske institutioner), 10 fra enkeltpersoner, 6 fra forbrugerorganisationer, 4 fra akademiske kredse, 3 fra ikke-statslige miljøorganisationer og 2 fra standardiseringsorganer.

De fleste interesseparter hilste grønningen velkommen og bifaldt den nye IPP-strategi. Holdningerne til de forskellige instrumenters nytte var dog noget mere spredte. Selv om mange interesseparter gik ind for en markedsorienteret fremgangsmåde, var der ikke nogen udbredt accept af tanken om at anvende differentieret beskatning. Ideen om en nedsat momssats for produkter med EU-miljømærket blev afvist af de fleste industrielle og statslige interesseparter, medens ikke-statslige organisationer så mere positivt på det. Der var også uenighed om fordelingen mellem frivillige og obligatoriske instrumenter. Industrien gik generelt ind for frivillige tiltag, medens andre interesseparter understregede, at der var brug for lovgivning.

For så vidt angår livscyklusvurderinger, pegede flere interesseparter på metodologiens begrænsninger, medens andre støttede udviklingen af livscyklusdatabaser og oplysningskampagner til støtte for god praksis. Med hensyn til anvendelsen af den nye metode udtrykte alle interesseparter betydelige forbehold i forbindelse med dens anvendelse på miljøområdet. Der var generel støtte til oplysningskampagner, som skal øge mere miljøvenlige offentlige indkøb. Miljømærkning blev anset for vigtig, men de forskellige interesseparter støtter forskellige typer mærkning. Der var generel enighed om, at miljøforvaltningssystemer (EMAS, ISO 14001 eller POEMS (Product-Oriented Environmental Management Systems)) kan være nyttige værktøjer. Ideen om produktpaneler blev anset for at være interessant, selv om flere interesseparter betvivlede, at de ville være en succes på europæisk plan.

Ud over de skriftlige bemærkninger fra interesseparter afgav Europa-Parlamentet og Rådet også udtalelser om grønningen. Rådet støttede generelt strategien, men Europa-Parlamentet var noget mere forbeholden og opfordrede til en afklaring af, hvordan IPP skulle anvendes i praksis. Beslutningen om at iværksætte et pilotprojekt blev delvis truffet som svar på denne opfordring.

I tilgift til indgivelsen af skriftlige bemærkninger og udtalelser organiserede Kommissionen også en række ekspertmøder og en konference for interesseparterne for at drøfte grønningen. Kommissionen afholdt også adskillige bilaterale møder med interesseparter.

⁴⁷

<http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/tablelisting.htm>.

Denne meddelelse bygger på resultaterne af høringen og søger at nå en balance mellem de synspunkter, som blev fremsat under høringen.

Bilag II: Vejledende liste over de involverede parter roller og ansvarsområder⁴⁸

1. MEDLEMSSTATERNE

Opstille rammer for frivillige aftaler på nationalt plan

Tilskynde nationale standardiseringsorganer til at integrere miljøhensyn i standardiseringsarbejdet

Udtrykke hindringer for offentlige grønne indkøb i den nationale lovgivning

Fremme af og tilskynde til brug af fiskale foranstaltninger, hvor det er hensigtsmæssigt, som f.eks. miljørelaterede afgifter og incitament for at fremme mere miljøvenlige produkter

Afskaffe tilskud, der har en negativ indflydelse på miljøet

Yde offentlig støtte til indførelse af ny teknologi, der fremmer mere miljøvenlige produkter og tjenesteydelser

Undervisning, uddannelse og oplysning om livscyklustankegangen

Bidrage til Fællesskabets arbejde vedrørende livscyklusdatabaser

Fremme indførelsen af miljødesign og livscyklusanalyse (LCA)

Målrette nationale forskningsprogrammer mod IPP-relateret forskning

Fremme indførelsen af miljøledelsessystemer, herunder i de nationale administrationer

Udarbejde offentligt tilgængelige planer for offentlige grønne indkøb

Fremme oplysningstiltag rettet mod offentlige myndigheder med ansvar for offentlige indkøb

Fremme udviklingen og anvendelsen af EU's miljømærke

Gennemføre direktivet om vildledende reklame

Integrere IPP-tænkning i andre politiske områder end miljø

Bistå ved udviklingen af indikatorer

Rapportere om gennemførelsen af IPP

Dele oplysninger om IPP-gennemførelsen med medlemsstaterne

Arbejde for IPP på internationalt niveau

⁴⁸

Kommissionen er ikke med på denne liste, da det er beskrevet i hoveddokumentet, hvad Kommissionen mener, den bør gøre.

2. INDUSTRIEN (HERUNDER UDVINDING AF RÅVARER, DESIGN, PRODUKTION, DISTRIBUTION, DETAILHANDEL OG GENVINDING)⁴⁹

Foreslå miljøaftaler

Fremme integration af miljøhensyn i nationale standardiseringsorganers arbejde

Udbrede kendskabet til livscyklustankegangen og miljøoplysningsværktøjer via medarbejderuddannelse og oplysningskampagner

Bidrage til Fællesskabets arbejde med livscyklusdatabaser

Fremme udbredelsen af miljøvenligt design og livscyklusanalyser

Integrere IPP-tænkning i virksomhedernes F&U-programmer

Bruge miljøforvaltningssystemer, herunder produktdimensionen

Indkøbe mere miljøvenlige produkter

Ansøge om og støtte udviklingen af EU's miljømærke

Følge retningslinjerne vedrørende miljøanprisninger

Udbyde uddannelse/oplysninger vedrørende livscyklustankegangen til kunder og leverandører

Deltage i produktpilotprojekter

Rapportere om gennemførelsen af IPP, herunder også i virksomhedernes miljøredegørelser

Dele oplysninger om IPP's gennemførelse med andre virksomheder og interesseparter

3. FORBRUGERORGANISATIONER

Fremme integration af miljøhensyn i nationale standardiseringsorganers arbejde

Uddannelses- og oplysningskampagner om livscyklustankegangen og miljøoplysningskilder

Fremme udviklingen og anvendelsen af EU's miljømærke

Indkøbe mere miljøvenlige produkter

Rapportere om gennemførelsen af IPP

Dele oplysninger om IPP's gennemførelse med andre medlemsstater

⁴⁹ Det omfatter i givet fald også industri uden for EU.

4. MILJØORGANISATIONER

Fremme integration af miljøhensyn i nationale standardiseringsorganers arbejde

Uddannelses- og oplysningskampagner om livscyklustankegangen

Fremme udbredelsen af miljøforvaltningssystemer, herunder i nationale offentlige administrationer

Fremsætte bemærkninger til offentligt tilgængelige planer for mere miljøvenlige offentlige indkøb

Fremme oplysningstiltag rettet mod offentlige myndigheder med ansvar for offentlige indkøb

Fremme mere miljøvenlige indkøb hos virksomheder

Fremme udviklingen og anvendelsen af EU's miljømærke

Sikre integrering af IPP-tænkning i andre politiske områder end miljø

Bistå med udviklingen af indikatorer

Rapportere om gennemførelsen af IPP

5. FORBRUGERNE

Indkøbe mere miljøvenlige produkter

Bruge og vedligeholde produkter med henblik på at minimere miljøpåvirkningen

Bortskaffe produkter på en korrekt måde

FINANSIERINGSOVERSIGT

Politikområde: Miljø

Aktivitet: Strategiudvikling

TITEL: MEDDELELSE OM "INTEGRERET PRODUKTPOLITIK"

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE)

B4-3040 A

2. SAMLEDE TAL

2.1. Samlet rammebevilling (del B): 1,605 mio. EUR som forpligtelsesbevilling

2.2. Gennemførelsesperiode: 2003 - 2007

2.3. Samlet flerårigt skøn over udgifterne:

a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud) (jf. punkt 6.1.1)

Mio. EUR (3 decimaler)

	År 2003	2004	2005	2006	2007	2008 ff.	I alt
Forpligtelser							
Betalinger							

b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter (jf. punkt 6.1.2)

Forpligtelser	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605
Betalinger	0,200	0,400	0,350	0,350	0,200	0,105	1,605

a+b i alt							
Forpligtelser	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605
Betalinger	0,200	0,400	0,350	0,350	0,200	0,105	1,605

c) Personale- og andre driftsudgifters samlede budgetvirkninger (jf. punkt 7,2 og 7,3)

Forpligtelser/ betalinger	0,661	0,661	0,661	0,661	0,661		3,305
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

a+b+c i alt	
-------------	--

Forpligtelser	1,187	1,103	0,927	0,869	0,824	0,000	4,910
Betalinger	0,861	1,061	1,011	1,011	0,861	0,105	4,910

De skønnede midler i denne plan dækkes inden for de bevillinger til B4-3040A, der er tildelt de forskellige generaldirektorater (GD Miljø og andre) i forbindelse med den årlige budgetprocedure.

2.4. Forenelighed med den finansielle programmering og de finansielle overslag

[X] Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering.

[...] Forslaget kræver omprogrammering af de relevante poster i de finansielle overslag.

[...] Omprogrammeringen kan betyde, at bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale må tages i brug.

2.5. Virkninger for budgettets indtægtsside

[X] Ingen (vedrører tekniske aspekter ved en foranstaltnings gennemførelse)

ELLER

[...] Virkninger er følgende:

(Bemærk: Alle oplysninger og bemærkninger om beregningsmetoden for virkningerne på indtægtssiden skal vedlægges i et særskilt bilag)

Mio. EUR (1 decimal)

Budgetpost	Indtægter	Forud for aktionen [år n-1]	Efter aktionens iværksættelse					
			[År n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
	a) Indtægter i faste priser							
	b) Ændringer i indtægterne Δ							

(Angiv her hver af de berørte budgetposter, og indsæt det nødvendige antal linjer i tabellen, hvis virkningen gør sig gældende for flere budgetposter.)

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Udgifternes art		Nye	EFTA-deltagelse	Kandidat-landenes deltagelse	Udgiftsområde i de finansielle overslag
IOU	OB	NEJ	NEJ	NEJ	Nr. [3]

4. RETSGRUNDLAG

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskaber (især artikel 95 og 174) og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 1600/2002/EF om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram, EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1-15.

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger

5.1.1. Mål

At mindske produkters samlede miljøpåvirkninger over hele deres livscyklus.

5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen

En grønbog blev vedtaget i februar 2001 med henblik på at vurdere behovet for en fællesskabsstrategi for integreret produktpolitik. Af interesseparternes bemærkninger til grønbogen fremgik det klart, at der var bred tilslutning til udviklingen af en fællesskabsstrategi.

5.1.3. Dispositioner, der er truffet på grundlag af den efterfølgende evaluering

Dette er omfattet af de jævnlige rapporter nævnt i punkt 8.2.

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten

Efter vedtagelse af meddelelsen fremsendes til Rådet og Europa-Parlamentet til drøftelse. Interesseparter vil også kunne fremsætte bemærkninger. Det er muligt, at der bliver behov for lovgivning om særlige IPP-aspekter i fremtiden. Bemærk venligst, at disse finansielle overslag ikke omfatter nogen aktioner i forbindelse med vedtagelse og gennemførelse af udkastet til direktiv om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. Dette dækkes af et separat forslag fra de ansvarlige tjenestegrene.

Alle, som kommer i kontakt med produkter og tjenester i løbet af disses livscyklus (dvs. navnlig producenter, forbrugere og staten) berøres af strategien. De vil blive bedt om at integrere livscyklustankegangen i deres produktrelaterede aktiviteter. Ikke-statslige miljøorganisationer vil få en støttefunktion ved at bruge deres uafhængige status til at fremme mere miljøvenlige indkøb og miljørapportering.

5.3. Gennemførelsesmetoder

Selve strategien fremmes hovedsageligt ved hjælp af oplysningstiltag. Videreudviklingen af de enkelte værktøjer i "IPP-værktøjskassen" forudsætter en kombination af lovgiving, opmuntring (ris og ros), samarbejde og information. De finansielle overslag går ud fra, at der kun undersøges ét "pilotprodukt" ad gangen. Hvis der samtidigt arbejdes med flere produkter, eller hvis der er behov for særlige foranstaltninger efter anvendelsen af IPP-konceptet på pilotprodukterne, vil ressourcefordelingen skulle revurderes. Eventuelle yderligere ressourcer vil dog være dækket af de nuværende tildelinger.

6. FINANSIELLE VIRKNINGER

6.1. Samlede finansielle virkninger for budgettets del B (hele programperioden)

(Beregningsmetoden for de samlede beløb i nedenstående tabel skal fremgå af fordelingen i tabel 6.2.)

6.1.1. Finansieringsstøtte

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ff.	I alt
Aktion 1							0
Aktion 2							0
osv.							0
I ALT	0	0	0	0	0	0	0

6.1.2. Teknisk og administrativ bistand, støtteudgifter og it-udgifter (forpligtelsesbevillinger)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ff.	I alt
1) Teknisk og administrativ bistand							
a) Technical assistance offices							
1) Anden teknisk og administrativ bistand: - intern - ekstern <i>Heraf til opbygning og vedligeholdelse af administrative edb-systemer</i>							
1 i alt							
2) Støtteudgifter							
a) Undersøgelser	0,461	0,381	0,222	0,169	0,128		1,361
b) Ekspertmøder	0,065	0,061	0,044	0,039	0,035		0,244
c) Informations- og publikationsvirksomhed							
2 i alt							
I ALT	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605

6.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (hele programperioden)

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer)	Antal resultater: (i alt år 1 til 5)	Gennemsnitlige enheds- omkostninger	Samlede omkostninger (i alt år 1 til 5)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Videreudvikling af IPP-værktøjer</u>				
- ekspertmøder	Mødereferater	20	4000 €	0,080 Mio. EUR
- undersøgelser	Undersøgelses- rapporter	11	80,000 €	0,880 Mio. EUR
<u>IPP pilot products</u>				
- ekspertmøder	Mødereferater	24	4,000 €	0,096 Mio. EUR
- undersøgelser	Undersøgelses- rapporter	4	80,250 €	0,321 Mio. EUR
<u>Progress monitoring</u>				
- ekspertmøder	Mødereferater	17	4,000 €	0,068 Mio. EUR
- undersøgelser	Undersøgelses- rapporter	2	80,000 €	0,160 Mio. EUR
SAMLEDE OMKOSTNINGER				1,605 Mio. EUR

Fordelingen af undersøgelser på de tre aktiviteter er foreløbig. Det kan blive nødvendigt med flere undersøgelser af pilotprodukter og færre undersøgelser vedrørende de to andre aktiviteter, alt efter hvor komplekse undersøgelserne i forbindelse med den anden aktivitet bliver. Eventuelt kan nogle undersøgelser slås sammen til at dække de to første aktiviteter, alt efter det nøjagtige emne for undersøgelsen og resultaterne i de første år.

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Behovene for personaleressourcer og administrationsudgifter dækkes inden for tildelingerne til de forskellige generaldirektorater (GD Miljø og andre) i forbindelse med den årlige budgetprocedure.

7.1. Personalemæssige virkninger

Stillings typer		Eksisterende og/eller nyt personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
		Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A	4		4	Sagsbehandlere og administratorer
	B	0,5		0,5	Undersøgelseskontrakter, udbetalinger, edb
	C	1,5		1,5	Sekretariat
Ander personaleressourcer					
I alt		6,0		6,0	

7.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Arten af personaleressourcer	Beløb i EUR	Beregningsmetode*
------------------------------	-------------	-------------------

Tjenestemænd	0,648 mio. EUR	6,0 x 108,000 EUR
Midlertidigt ansatte		
Ander personaleressourcer (oplys budgetpost)		
I alt	0,648 Mio. EUR	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

7.3. Andre administrative udgifter som følge af foranstaltninger

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7)		
A0701 – Tjenesterejser	0,013 Mio. EUR	10 x 1300 EUR (baseret på to-dages tjenesterejser, inklusive 300 EUR kompensation + 850 EUR rejse + 150 EUR ophold)
A07030 – Møder		
A07031 – Udvalg, der skal høres ¹		
A07031 – Udvalg, som det ikke er obligatorisk at høre ¹		
A07040 – Konferencer		
A0705 – Undersøgelser og konsultationer		
Andre udgifter (specificeres)		
Informationssystemer (A-5001/A-4300)		
Andre udgifter - del A (specificeres)		
I alt	0,013 Mio. EUR	jf. ovenstående

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

¹ Det specificeres, hvilken udvalgstype der er tale om, og hvilken gruppe det tilhører.

I.	Samlet årligt beløb (7.2 + 7.3)	0,661 Mio. EUR
II.	Foranstaltningens varighed	5 år
III. (II)	Foranstaltningens samlede omkostninger (I x II)	3.305 Mio. EUR

8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

8.1. Resultatopfølgningssystem

Kommissionen foreslår en revurdering af IPP-strategiens effektivitet hvert tredje år efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Med dette mål for øje udarbejder Kommissionen en rapport, som offentliggøres og fremsendes til institutionerne.

8.2. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres

De nøjere detaljer for gennemførelsen skal først fastlægges, men den kommer til at bygge på de oplysninger, som fremsendes til Kommissionen af medlemsstaterne og andre

interesseparter. Kommissionen indkalder medlemsstaterne og interesseparterne til møder med henblik på at koordinere rapporteringsformaterne, så rapporterne lettere kan anvendes. Kommissionen vil også i samarbejde med Det Europæiske Miljøagentur søge at udarbejde indikatorer, som kan anvendes til at vurdere forløbet af strategiens gennemførelse.

9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

De foreslåede aktiviteter omfatter kun udgifter til personale, ekspertmøder og undersøgelseskontrakter. Kontrakterne er omfattet af Kommissionens sædvanlige kontrolmekanismer, og der er derfor ikke behov for supplerende forholdsregler mod svig.